Ierosināta lieta par Kandavas novada pievienošanu Tukuma novadam

Satversmes tiesas 2. kolēģija 2020. gada 4. septembrī ierosināja lietu "Par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma „Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības" 39.1., 39.8., 39.9., 39.12., 39.19., 39.21. un 39.22. apakšpunkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 101. pantam, kā arī Eiropas vietējo pašvaldību hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam".

Apstrīdētās normas

Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma "Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības" 39.1., 39.8., 39.9., 39.12., 39.19., 39.21. un 39.22. apakšpunkts paredz, ka Tukuma novadā ietilpst Kandavas pilsēta, kā arī Cēres, Kandavas, Matkules, Vānes, Zantes un Zemītes pagasts.

Augstāka juridiska spēka normas

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pants: "Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika."

Satversmes 101. pants: "Pašvaldības ievēlē pilntiesīgi Latvijas pilsoņi un Eiropas Savienības pilsoņi, kas pastāvīgi uzturas Latvijā.

Pašvaldības ievēlē pilntiesīgi Latvijas pilsoņi un Eiropas Savienības pilsoņi, kas pastāvīgi uzturas Latvijā. Ikvienam Eiropas Savienības pilsonim, kas pastāvīgi uzturas Latvijā, ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties pašvaldību darbībā. Pašvaldību darba valoda ir latviešu valoda."

Eiropas vietējo pašvaldību hartas (turpmāk – Harta) 4. panta "Vietējās pašvaldības kompetence" sestā daļa: "Plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesā par jautājumiem,

kas tieši attiecas uz vietējo varu, ar tām nepieciešams konsultēties, cik iespējams savlaicīgi un atbilstošā veidā."

Hartas 5. pants "Vietējās varas teritoriju robežu aizsardzība": "Vietējās varas teritoriju robežu izmaiņas nav atļauts izdarīt bez iepriekšējas konsultēšanās ar attiecīgo vietējo varu, pēc iespējas ar referenduma palīdzību, kur tas ir likumīgi atļauts."

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Kandavas novada domes pieteikuma. Saeima 2020. gada 10. jūnijā pieņēma Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu. Tā pielikums noteic administratīvās teritorijas, to administratīvos centrus un teritoriālā iedalījuma vienības. Saskaņā ar šā pielikuma 39.1., 39.8., 39.9., 39.12., 39.19., 39.21. un 39.22. apakšpunktu Tukuma novadā ietilpst Kandavas pilsēta, kā arī Cēres, Kandavas, Matkules, Vānes, Zantes un Zemītes pagasts.

Kandavas novada domes ieskatā, pieņemot apstrīdētās normas un Kandavas novadu pievienojot Tukuma novadam, Saeima esot pārkāpusi esot pārkāpusi varas dalīšanas, labas likumdošanas un pašvaldības principu, kā arī nav veikusi pienācīgas konsultācijas ar pašvaldības domi. Līdz ar to apstrīdētās normas neatbilstot Satversmes 1. un 101. pantam, kā arī Hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam.

Tiesas process

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz 2020. gada 4. novembrim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2021. gada 4. februārim. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Lēmums par lietas ierosināšanu pieejams šeit:

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda
Satversmes tiesas Sabiedrisko attiecību un
protokola nodaļas vadītāja

Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv
67830749, 26200580